

Abonnement pour un an

300 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse:

"IDJTIHAD", Constantinople

Téléph. St. 865

XXIème ANNÉE

1926 Juillet 15 — No 208

اجتihad

IDJTIHAD

علمی، ادبی، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]

تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون

۳ ، اعلا کاغذ لیبسی ۵ ایرادیر .

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتihad نھوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

رستمینیکرمی ایرنجی اسنہ

نومرو ۲۰۸ - ۱۵ تموز ۱۹۲۶

مأموریت خاطرہ لری

۱۵

دہدہ آغاچ

— باغچہ — اہال نمونہ لری — محکوم بر محبوس واسطہ سیلہ
غاصبلر ، جارحہلر دردست ایدلمہ سی .

فوطوغرافیلرندہ کوزولہ جکی اوزرہ دہدہ آغاچک
ملکیہ ، عدلیہ و ژاندارمہ دائرہ لری ، حبس خانہ ،
تلغراف خانہ ، زراعت باقہ سی ویکانہ جامعی ایچہ واسع
ودیوارلہ محاط بر عرصہ داخلندہ آیری آیری یاپیلمشلردر .
بر آز ایچریدہ کی ملکیہ دائرہ سندن ماعداسی کاملاً

کناردہ در .
دہدہ آغاچہ مواصلتمدہ مذکور بنالرک اورتاسندہ کی
ساحہ اوتہ سندنہ ، بریسندہ ژاندارمہ حیوانلرینک کوبرہ لری
یغینلریلہ ملوث بر تارلا حالندہ ایدی . حتی یدی ، سیکز
سنہ اول الشا اولنان ملکیہ دائرہ سی یاپیلیرکن کیرہ چ
سوزولمک ایچون دائرہ نک مردیوہ نی یانندہ آچلمش اولان
کندیش و دہرین برچوقورک بیلہ بوقادار سنہلر ظرفندہ
دولدرلماسی ، یاخود قاپاتدیرلماسی کیمسہ نک خاطرینہ
کلہ مش ایدی .

دائرہ ہ ہر کیروب ، چیقانک نظر دقتنی دہ کیل ،
تدہشنی جلب ایتمہ سی لازم کان بوجوقوردن بحث ایدرکن
بوندن داہا غریب بر اثر اہالی تخطر ایتدم .

دہدہ آغاچ متصرفلغہ تعینمدن بر بوجوق سنہ اول
ادرنہ والی معاونی صفتیلہ برایش ایچون دہدہ آغاچہ
کیتدیکم زمان ، — آلتی آی صوکرا معمورہ العزیزہ والی
اولان — متصرف رؤف بکی زیارت ایتمش ایدم .

ملکیہ ، یعنی متصرفلق دائرہ سی مدخلندہ بر قاچ
بویوک صاندیقک مرووری اشکال ایتدیکنی کورمش ،
بونلرک ویرکو ، یاخود نفوس اوراقنی حاوی اولارق
اوکون بجرأ یاخود شومن دوفرلہ کلش اولدقربی ظن
ایتشمدم .

رؤف بکہ خلف اولان نجیب پاشادہ دوقوز آی
قادر متصرفلق ایتدکن صوکرا بو مأموریتلہ اورایہ
مواصلتمدہ مذکور صاندیقلری بر بچق سنہ اول کوردیکم
موقعہ وعینی حالہ بولدیغمدن پک متحیر اولارق درحال

تحقیق ایتدم . اوچ سنہ قادار اول بجرأ کلوب رسومات
دائرہ سی انبارلرینہ قوندققرلی حالہ صاحب ویاصاحب لری
ظہور ایتمہ سندن دولانی بلمزایدہ صائللری اقتضا ایدن
کتابلری حاوی اولدققرلی و بونلر میانندہ عثمانی ممالکنہ
دخوللری ممنوع آئاردہ بولمق احتمالنہ بناءً اجراسی لازم
کان معاینہ ایچون اجنبی لسانلرینہ واقف کیمسہ بولنمادینی
ولایتہ عرض ایدلدیکی حالہ جواب آلتہ مادینی ایچون
اوزماندن بری بو حالہ براقلدققرلی تعجب و تأسفہ
آ کلاشیلدی .

صاندیققرلی درحال آچدیرہرق کوچوک ، بویوک
بیگ بش یوز جلدن زیادہ اولان کتابلرک جملہ سی
فرانسزجہ و قسم اکثرینک ابتدائی و تالی تدریساتہ
مخصوص مکتب کتابلری وایکی صاندیقک محتویاتی ادبیاب
منتسبلرندن بر ذاتک اعتنا ایلہ جمع ایتدیکنی فرانسزجہ
مؤلفات اولدیغنی کوردم . بونلر میانندہ ممنوع برشی دہ
یوقدی . فقط یازیق کہ رطوبت تاثیریلہ قسم کایسینک
یاپراققرلی بری برینہ یاپیشمش ، چورومش ، ایچلرندہ
متنوع بوجکر پیدا اولمش ایدی .

مأمورلرک اہالی یوزندن اکثری چورومش اولان
بو کتابلرک جملہ سی بلمزایدہ دورت یوزغروشہ صائلدققرلی
زمان حس ایتدیکم تاثر ، آرادن اوتوزسنہ یہ قریب برمدت
کچدیکنی حالہ اوزمانکی شدتی حالا محافظہ ایتکدہ در .

مذکور بنالر آراسندہ کی چامیرلی ، کوبرہ لی ساحہ نک
بر آن اول باغچہ ی تحویلنی آرزو ایدہرک موقعہ مناسب
بریلان یاپلماسی شومن دوفر قومیسری رضا ، نافعہ مہندسی
محمد علی بکلرلہ شرق شومن دوفری مہندسی موسیو
ہافیزدن آیری آیری رجا ایتدم .

یاپیلان پلانلرک اوچدہ کوزل ، فقط بوموقعہ موافق
دہ کیل ایدی .

بورادہ یاپیلہ جق باغچہ ، دورت طرفندہ کی قابولردن
کیرہرک دائرہ لہ کیرہ جکر ایچون مرووری اشکال و بوللری
تطویل ایتدیکنی تقدیردہ چیچک طرفلری چیکتتمکدن
محافظہ ایدیلہ مہ جکی ایچون ہر قابودن کلوب کیدہ جکرک
ہر ہانکی دائرہ یہ کیدہ جک ایسہلرک قصہ یول ایلہ

بو باعجه عملیاتنه استخدام اولنان محبوسار میانده قتل جرمندن دولای محکوم عباس نامنده کی محبوس تعریفاتی سرعتله آ کلامق و تطبیق ایتکده کوستردیکی قابلیتله نظر دقیمی جلب ایتدیکي ایچون عملیاتک مدیری کیبی ایدی. او اثناده فره جک ناحیه سنده جبر و شدت استعمالیه کیجه له یین بر خانه یه کیریلوب بر خیلی اموال غصب و خانه صاحبی صورت و خیمه ده جرج اولنق کیبی اوراچه او زمانلرده امثالی نادر بروقه جنائیه تحث ایتش و فاعلاری بولنه مامش ایدی.

باغچه ده آغاج غرس ایدرکن :

— عباس ، دیدم . البته سنده ایشتهک ، برقاچ کون اول سزک ناحیه ده برأوباصیلدی . صاحبی یاره لندی ؛ بر چوق اموال غضب اولندی ، فاعلاری بولنه مادی . فنا حالده جانم صیقیلیور . نه دیرسک ؟

ده ده آغاج حبسه خانه سی داخله صو آقیدماسی ایچون برسنه اول ولایتدن تخصیصات ویرلیدی حالده صومتمصرف سابقک مستأجراً اقامت ایتدیکي خانه یه قادار کتیریلوب حبسه خانه ک یه صوسز قالمش اولدیغی کورهرک بواحتیاج سرعتله دفع و حبسه خانه ک برانسان محبسنه موافق اولمایان احوالی اصلاح ، محبوسیندن او قویوب یازمق بیلنلریلمه ینلره اوکرتمهک مأمور و کندیلرینه اجرت تخصیص ایدمک و آز سرمایه ایله اجرایی ممکن بعض صنعتلره اشغال اولنق کی اتحاد و تطبیق ایتدیکم تدابیردن دولای بوتون محبوسلرک محبت مخصوصه لرینه مظهر اولدیغم کیبی باغچه ایشلرنده کی خدمتلرندن دولای هرکون برر صورتله خاطرینی تطیب ایتدیکم عباس جمله سندن زیاده بکا ابراز محبت ایدیوردی

فره جک حادثه سی فاعلرینک در دست ایدیله مه مه لرندن جدا متأسف اولدیغمی آکلایان عباس حقیغه تبسم ایده رک :

— بکم ، دیدی ، بزم ناحیه ده نه مدیر کرچکدن مدیر ، نه پولیسی پولیسدر ، نه ده جاندارمه جاندارمه در . هپ تبیل حریفلر ؛ کشکه داها اول سویله سه ایدیکز . بونده جانکزی صیقاچق برشی یوق . امر ایدرسه کرهان بوکیجه کیدوب برایی کون ایچنده هم خیرسزلری هم ده چالدفلی شیلری بولور کتیریم .

کلوب کیتلرینی تأمین ایده جک برپلان لازم ایدی . تارلا ایچنده کزیندیکم صیراده هر قاپودن ، هر دأرهدن کلوب کیدنلرک ایزلریله تقرر ایتش اولان چیغیرلر نظر دقیمی جلب و معمایی حل ایتدیلر .

بو چیغیرلرک یرینه کوره ایکی مترهدن آلی متریه قادار کنیشلکده یوللره تحویلی بویوک ، کوچوک طرفلرک اشکالنی و آغاج غرس ایدیله جک یرلری تعیین ایتدی . بواشکالک کاغد اوزرینه عیناً نقلی صورتیه باغچه ک پلانی بن یامش اولدم . اوچ مهندس بولانک کندیلرینک کنه مرجع اولدیغی تسلیم ایتدیلر .

باغچه ک تأسیسندن بر بوجوق سنه قادار صو کرا فرانسه ک استانبول سفارتی معیتنه مأمور واپور برمناسبتله ده ده آغاجه اوغرا دیقندن سواریسی قصبه یه چیقمش و حکومت دأرهدن سنه کله رک بی زیارت ایتش ایدی .

ایکی سنه اول بر کره داها ده ده آغاجدن کچمش و باغچه موقعنک حال سابقی کورمش اولان بو ذات بو قادار قیصه بر مدت ایچنده متظم و آغاجلری خیلی بویوک بر باغچه وجوده کله سندن متعجب کیبی اوسیراده تزدوده بولنان شومن دوفر مهندسی موسیو هافیز باغچه ک تشککنده کی سرعتدن زیاده پلانی دقته شایان اولدیغی سویله یه رک دورت قاپودن هر هانکی دأرهدیه ویا هر هانکی برقاچودن کوروب دیکرندن جیمق ایسته نیلیرسه الک قیصه یول موجود اولدیغی ایضاح ایتدی .

سواری باغچه یی داها ایی کوره بیلیمک ایچون مناره یه چیقوب ایندکن صو کرا :

بو پلانی هانکی مهندس یادیغی موسیو هافیزدن صورتدی .

هافیز ، (بونی یاپان مهندس دیپلومات در) دیهرک بکا اشارت ایتدی :

— خاییر ، دیدم ، پلانی بن یامادم . انسانلرک دائماً یوللرک الک قیصه سنی اختیار ایتمه لرندن حاصل اولان چیغیرلر یادی . بن بو خطلری یردن ، کاغد اوزهرینه نقل ایتدم . — سواری : اوت اما ، دیدی او خطلره دقت ایده رک بو صورتله استفاده ایتکده تقدیره لایقدر . بویله اعجازکار بر باغچه یامغه موفقیتکزی تبریک ایدرم .

کوکل شکواسی

چیرپنمه دن آرتق ، بقدم ، یورولدم ؛
آغلادم ، آرامد ، کوز یاشی بولدم ،
بوتون وفاسزلق وهیچک یولدم :
حقیقت زده در ، بیلمه یور الله

آلرم بوشلقدن ، قهقهه قایدی ،
دوشوندم ، دوشونجهم : بر شبهه یایدی ،
روحده شاشیردی ، داغله صایدی ،
شبهه می قلمدن سیلمه یور الله

امیدسزلیکری آتسه صاحدم ،
آغلادم ، بکله دم شاشیردم قاجدم
« یتر یایدیقلرک دیدم ال آچدم
دویمادی سه سیمی ، شبهه لی آله

روح ، میخلم ، عصیاندن سرای ،
شبهه در اینجده ، ایشله یی هر یای . .
قورقودر سرایده ، بر صارارمش آئی
نهدندر و نهدر ، بیلمه لی آله

— ۲ —

داغلی ، باغلی ، جانلری کزدم ،
هر درلو نغمه دن بر نوحه سزدم ،
بولدیم شبهه ییدی ، شبهه دن ، بزدیم
دنیا « هیچ » صافلایان ، بر قورو تابوت

روزکارلر ، دالغله ، قوشلر ، درویشلر .
بیلمه یور حق زده ، نهدر بوایشلر ،
کورور کلنلرده اعمی کیتمشلر
« ظالم بر تیاترو ، اوینایور معبود . . . »

جمعه = وان - 10 - حزین - 1926

یمور ارغاور محسین

الله فکریته مختلف دورلرده کی تلقیسی

I دوام - ماقبل ، 107 نجی نسخه ده

۸ — آله مفهومى دائماً بحث تکوین Cosmogonie

ایله گرفت و مترج در . برعلت اول تحریری خلقتک صورت
تکوینی ده برلکده دوشونمینی ایجاب ایتدیرمشدر . عالمه
الله یکدیگریته لازم غیرمفارق کی کورونمکده در . اک
اسکی بشریتک تکوین فلسفه سنه حاد مدوناتنه دقت
ایدرسه ک مسبب الاسباب عالمی منحصر آ یالکز لقدن بیزار
اولدوغی ایچین یاراتان مهارتسز بر شخصیت کی تلقی

عباس ، ذکاسی ، چالیشقانلغی و محکوم اولدوغی قتل
جرمنک تحریک و تهورله وقوعه کلش اولماسی کی سببلرله
حقارنده حسن ظن بسيله دیکم محبوسلرک برنجیسی ایدی .

علی الخصوص مدت محکومه سنک ثلثانه قرینی اکل
ایده رک برایی سنه صوکر سبیلی تخلیه ایدیه جککنه نظر آ
بویه بر فرصدن استفاده ایله فرار ایتمک حماقتی ارتکاب
ایتمه جککندن امین اولقله برابر بر محکومک هر نه وسیله ایله
اولورسه اولسون سربست بیر اقلیماسی قانونه مغایر بر
حرکت اولدیغی اصلاً اونو تمامقله برابر بو حادثه جنائیه
فاعللرینک بهمه حال دردست ایدله لرینی آرزو ایتدیکم ایچون
— پک اعلا دیدم بوکیجه کیت .

عباس ، بر آن ایچون اولسون بروقنه تردد کیر دیکمی
آ کلایه رق :

— امریکز باش اوستنه کیده می ، دیدی ، فقط ،
بلکه لازم اولور موسی چاوشی ده بنمله برابر کوندرسه کز
داها آئی اولور .

موسى متصرفلق مقامنه مأمور غایت قوتلی وجسور
بر ژاندارمه ایدی .

عباس ، شوصورتله جسور و قوی بر ژاندارمه رفاقتنده
بولنه جنی ایچون فرار ایدمه مهیه جککنه خی تأمین ایتمک کی
پک سریع بر اثر ذکا کوسترمش اولدی .

— موسانک برلکده کیتمه سنه بجه لزوم یوقدر دیدم
فقط مادام که سن ایسته یورسک پک اعلا کیدیکز .

اوکیجه موسی و عباس کتدیله .

غالباً اوچ کون صوکر اموال مغصوبه برقاچ حیوانه
یوکلده دلش اولدیغی حالده مجرملرله برابر عودت ایتدیله .

قانونه مغایر اولان بو معامله می یازمقدن مقصدم بویه
حرکت ایتمه لرینی اداره مأمورلرینه توصیه ایتمک ده کیلدر .
وظیفه سنی تمامیه ایضا ایتمک ایسته یین بر اداره مأموری
ایچون وسائط موفقیت معدود و محدود اولمادیغی اراده
ایچون بر مثال مقامنده یازیورم .

ابوبکر هازم